Informationsklass
K1

Säkerhet och beredskap

2022-04-22 2021/4367/2 INFORMATION

Förtydligande av den öppna antagonistiska hotbilden för elförsörjningen på grund av händelseutvecklingen i Ukraina – april 2022

Svenska kraftnät publicerade november 2021 en öppen antagonistisk hotbild för elförsörjningen. Svenska kraftnät kommenterar här hur myndighetens bedömning av hotbilden har påverkats med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis konstaterar Svenska kraftnät att Sverige fortsatt befinner sig i en gråzon och att den öppna antagonistiska hotbilden är applicerbar.

Det finns ett visst ökat hot kopplat till cyberangrepp. Avseende informationsinsamling så har det inte noterats en ökning. Det finns inget ökat hot avseende väpnat angrepp.

Svenska kraftnät vill dock påpeka att hotbilden kan förändras snabbt med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina. Det är viktigt att följa de säkerhetspolitiska bedömningar som görs. Det är därför viktigt att löpande följa läget via den officiella myndighetsinformationen från exempelvis Säkerhetspolisen och Försvarsmakten.

Övergripande bedömningar av händelseutvecklingen

Säkerhetspolisen framhåller i Säkerhetspolisens årsbok 2021 att det är en komplex och allvarlig händelseutveckling som är satt i rörelse och den kommer att påverka Sveriges säkerhet på sikt. Säkerhetspolisen ser i nuläget inga konkreta uppgifter på ett ökat hot mot Sveriges inre säkerhet.

MUST gör bedömningen i sin årsöversikt från 2022 att den hårdnande stormaktskonkurrensen och Rysslands försök att med våld förstöra den europeiska säkerhetsordningen innebär en ökad risk för att Sverige ska utsättas för kraftfulla påtryckningar. MUST fortsätter med att samhällskritisk infrastruktur är ett centralt mål för främmande makt som målmedvetet strävar efter insteg i vår digitala och fysiska infrastruktur.

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1,
SUNDBYBERG
TEL: 010-475 80 00
REGISTRATOR@SVK.SE
WWW.SVK.SE

Svenska kraftnäts bedömning är att Sverige fortsatt befinner sig i en gråzonsproblematik och att den öppna hotbilden väl beskriver de hot som ska planeras och förberedas för. Det finns några förtydliganden avseende väpnat angrepp, cyberangrepp, desinformation och informationsinsamling som kan vara värda att uppmärksamma.

Väpnat angrepp

Inget ökat hot kopplat till väpnat angrepp finns. Försvarsmakten är mycket tydliga avseende att de aktiviteter som genomförs sker inom ramen för ordinarie verksamhet inom försvaret och handlar om att omfördela och prioritera resurser till de platser där de gör mest nytta.[1]

Det har efter den ryska invasionen av Ukraina skett en kränkning av Sveriges territorium via luften. Dessa kränkningar sker och det noteras ingen ökning avseende dessa.

Cyberangrepp

Sedan Rysslands invasion av Ukraina påbörjades den 24 februari bedömer Säkerhetspolisen att risken för cyberangrepp har ökat. Cyberangrepp är en av de metoder som främmande makt använder sig av både för att inhämta information och för att förbereda eller genomföra sabotage. Cyberangrepp mot skyddsvärda verksamheter i Sverige är något som ständigt pågår och att skydda sig mot dessa är av stor vikt för Sveriges säkerhet.

Nationellt cybersäkerhetscenter har tidigare publicerat rapporten Cybersäkerhet i Sverige – rekommenderade säkerhetsåtgärder där verksamheter, myndigheter och företag uppmanas att se över tio åtgärder.[2]

Desinformation och informationsinsamling

I det allvarliga omvärldsläge Sverige befinner sig i är det nödvändigt att skydda skyddsvärd information. Det är även viktigt att vara källkritisk och vaksam kring information man tar del av.

Sedan invasionen av Ukraina har det inte skett någon förändring avseende informationsinsamling. Säkerhetspolisen konstaterar dock att i en situation som den vi nu befinner oss i ökar behovet av information hos främmande makt och därmed behovet av underrättelseinhämtning.[3] Detta hot är något som funnits länge från de statliga antagonisterna.

[1] Säkerhetsläget i Östersjön - Försvarsmakten (forsvarsmakten.se)
[2] Rapport-Cybersakerhet-Rekommenderade-Atgarder.pdf (sakerhetspolisen.se)
[3] Säkerhetspolisen intensifierar arbetet mot främmande makt - Säkerhetspolisen (sakerhetspolisen.se)

Det är dock av yttersta vikt att instruktioner och anvisningar relaterat till informationssäkerhet är uppdaterade enligt den nya säkerhetsskyddslagstiftningen. Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och handlingar ska hanteras på ett säkert och korrekt sätt. Det kan även finnas en vinning att se över vilka som får ta del av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i de högre klasserna under denna tid. Vi översköljs just nu av information från både etablerade medier och nyhetsbyråer, men även från okända avsändare, inte minst på sociala medier. Det är viktigt att vara källkritisk och endast agera på bekräftade uppgifter när beslut fattas om totalförsvarsplaneringen och säkerhetsskyddsarbetet. Svenska kraftnät uppmanar alla i elförsörjningen att använda sig av Säkerhetspolisen, MSB, FRA samt Försvarsmakten som huvudsakliga källor för detta arbete.

Överläggningar om det säkerhetspolitiska läget pågår

Regeringen har tillsatt en arbetsgrupp för överläggningar om det förändrade säkerhetspolitiska läget. Vid överläggningarna ska det förändrade läget analyseras inklusive vilka konsekvenser det får för Sveriges säkerhetspolitik, särskilt i förhållande till Sveriges internationella samarbeten.[4]

Svenska kraftnät uppmanar elförsörjningens aktörer att följa utvecklingen noga.

[4] Regeringen, Genomförande av överläggningar om det förändrade säkerhetspolitiska läget till följd av Rysslands aggression mot Ukraina, 2022-03-16, Dnr UD2022/04420.